

Η ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΣΤΙΣ ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ

Jean Paul Crielaard

Αναπληρωματικός Διευθυντής Ολλανδικού Ινστιτούτου Αθηνών

Στις Κάτω Χώρες, η επιτόπια αρχαιολογική εργασία γίνεται και συντονίζεται κυρίως από την Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (R.O.B. = Κρατική Αρχαιολογική Υπηρεσία). Εκτός από την Κρατική Αρχαιολογική Υπηρεσία, άδειες για τη διενέργεια αρχαιολογικών ανασκαφών χορηγούνται μονίμως σε:

- τέσσερα Πανεπιστήμια των Κάτω Χωρών,
- ένα μουσείο,
- ένδεκα δήμους που έχουν διορίσει ειδικό δημοτικό αρχαιολόγο.

Η Κρατική Αρχαιολογική Υπηρεσία ιδρύθηκε το 1947. Είναι οργανωμένη ως εξής: Υπάρχουν:

1. Επιστημονικό τμήμα με δέκα επαρχιακούς αρχαιολόγους.
2. Τμήμα διαφύλαξης [προστασίας] (αρχαιολογικών) μνημείων.
3. Τμήμα αποκατάστασης (αρχαιολογικών) μνημείων.

Σχετικά με τους επαρχιακούς αρχαιολόγους μπορεί να σημειωθεί ότι η Κρατική Αρχαιολογική Υπηρεσία διορίζει επιθεωρητές στις επαρχίες των Κάτω Χωρών που διενεργούν και επιβλέπουν επιτόπιες αρχαιολογικές εργασίες σ' αυτές τις επαρχίες. Μπορούν να συγκριθούν με τους εφόρους και τις Εφορείες στην Ελλάδα. Η Κρατική Αρχαιολογική Υπηρεσία φροντίζει για τις επιτόπιες εργασίες και τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων. Εκδίδει ένα περιοδικό με τίτλο Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek. Φροντίζει επίσης για τη συντήρηση, αποκατάσταση, απογοργία και προστασία των (αρχαιολογικών) μνημείων. Εκτός από αρχαιολόγους, απασχολεί ειδικούς, όπως π.χ. τεχνικούς και φυσικούς επι-

στήμονες. Έχει επίσης εγκαταστάσεις αποκατάστασης για τη συντήρηση αρχαιολογικών ερημμάτων.

Στην πράξη οι επαρχιακοί αρχαιολόγοι και οι δημοτικοί αρχαιολόγοι συγκεντρώνουν τις προοπτικές τους στις σωστικές ανασκαφές. Τα τέσσερα Πανεπιστήμια, με άδειες ανασκαφών, κάνουν επιτόπιες εργασίες με επιστημονικούς στόχους, αλλά συμμετέχουν και σε μερικές σωστικές ανασκαφές. Τα Πανεπιστήμια και ο δημοτικός αρχαιολόγος πρέπει να ενημερώνουν επίσημα τον Διευθυντή της Κρατικής Αρχαιολογικής Υπηρεσίας για τις σχεδιαζόμενες ανασκαφές. Κατά τ' άλλα, μπορούν να εργάζονται σχεδόν ανεξάρτητα. Εδώ και μερικά χρόνια γίνονται αρχαιολογικές εργασίες βάσει συμβάσεων από το ίδρυμα R.A.A.P., που ειδικεύεται στις μη καταστρεπτικές μεθόδους έρευνας. Ένα από τα επίκεντρα της προσοχής του είναι να καταρτίσει την αρχαιολογική απογραφή συγκεκριμένων περιοχών με

«χάρτες αρχαιολογικών δυνατοτήτων». Το ίδρυμα R.A.A.P. συμμετέχει σε προγράμματα σε έναν αριθμό από ευρωπαϊκές χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας. Η Κρατική Αρχαιολογική Υπηρεσία θα αναδομηθεί στο μέλλον. Ένας από τους στόχους της θα είναι ο συντονισμός της έρευνας στον τομέα της «αστικής αρχαιολογίας» στις ιστορικές πόλεις - κέντρα και η κατανομή αυτών των εργασιών μεταξύ της Κρατικής Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, των Πανεπιστημίων και των ένδεκα δημοτικών αρχαιολόγων.

Ένας άλλος στόχος είναι η εφαρμογή των συμφωνιών της

Διάσκεψης της Μάλτας. Το Υπουργείο Πολιτισμού ετοιμάζει γενικές οδηγίες για την πολιτική που θα ακολουθείται σχετικά με αυτές τις συμφωνίες.

Όσον αφορά τη συνεργασία με ανάλογους ευρωπαϊκούς οργανισμούς, η Κρατική Αρχαιολογική Υπηρεσία στις Κάτω Χώρες διατηρεί τακτικές επαφές με τις αρχαιολογικές υπηρεσίες σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλούμε επικοινωνήστε με το Ολλανδικό Ινστιτούτο Αθηνών, Αλ. Σούτσου 24, 106 71 Αθήνα, τηλ. 36.22.555.

Archaeology in Netherlands

J. P. Crielaard

Archaeological work in Netherlands is carried out and coordinated mainly by the Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB = Civil Archaeological Service). Permission for archaeological excavations, besides the ROB, is permanently granted to four Netherlands universities, one museum, and eleven municipalities that employ a specialized archaeologist.

The Civil Archaeological Service was established in 1947 and is divided in three major sectors: Department of Research, staffed with ten provincial archaeologists, Department of Restoration/Conservation of Monuments, and Department of Reconstruction of Monuments.

The RAAP Institute, a specialist in the non-destructive methods of research, has a few years ago undertaken archaeological projects on a contract basis.

One of the future projects of ROB, concerning the coordination of research in the field of "urban archaeology", is going to be applied on the historic cities of Netherlands.